

3/2019

WWF

Kort och gott på svenska

VI MÅSTE VARA PÅ VÅR VAKT

I slutet av augusti chockades världen av bilder på regnskogen som stod i brand i Amazonas. Bränderna började emellertid långt tidigare. Det tog alldeles för länge innan förstörelsen av världens största regnskog blev ett diskussionsämne och togs upp vid beslutsfattarnas bord.

Skogsbränder är vanliga i Amazonas. Skogen skövlas ständigt genom att bränna ner den för lantbrukets behov. Eftersom det inte i sig är något nytt med bränderna, krävdes det att de skulle spridas katastrofalt mycket för att händelsen skulle nå över nyhetströskeln.

Förutom skogsbränder kan även andra miljöproblem växa lika förrädiskt: framför våra ögon, dolda för våra blickar. I Afrika har man plötsligt vaknat upp till att de förr så rikliga lejon-, giraff- och flodhäststammarna har kollapsat till en bråkdel från tidigare. I Finland var det många som blev skakade tidigare i år, när talltitan klassificerades som starkt hotad. Hur kunde det gå så?

Uppgifterna om naturens tillstånd är allt mer alarmerande. Vi är mitt uppe i det

sjätte massutdöendet, och tiden börjar bli knapp för att bromsa klimatförändringen.

Vi kan inte längre gå med skyggglappar, nu är det dags att agera. År 2020 är avgörande för miljön.

Avsikten är att världens stater ska ingå ett nytt, allt mer ambitiöst biodiversitets-

avtal som tryggar naturens välbehövande. Vi kommer att göra vårt allt för att avtalet ska bli till. Även människornas välbehövande står på spel, eftersom hela vårt liv bygger på naturen.

Liisa Rohweder

generalsekreterare, WWF Finland

De kungligas

RIKE KRYMPER

TEXT KATJA RÖNKKÖ

Förr vandrade lejonerna över vida områden i Afrika. Nu har deras antal kollapsat på ett oroväckande sätt.

På senare år har forskarna blivit varse om en förändring som hotar savannernas artbestånd: de arter som man tidigare inte behövde oroa sig särskilt mycket över befinner sig plötsligt i en kris. Girafferna har blivit hotade, antalet stäppzebror minskar oroväckande och lejonerna, kungarna på savannen, har hamnat i trångmål.

När den ursprungliga Disney-animationen Lejonkungen kom ut år 1994, gick det bra för Simbas och hans vänners förebilder. Nu, 25 år senare när den nya filmen har premiär, har antalet lejon minskat med mer än hälften.

Lejonet, som befinner sig på toppen av näringskedjan på grässtäpporna, avslöjar mycket om tillståndet i dess miljö. Den kallas också för en indikatorart. Det betyder att man genom att studera antalet lejon och förändringar i populationerna får värdefull information om tillståndet i hela levnadsområdet. Om det går dåligt för lejonerna, går det också dåligt för hela savannen.

Lejonens situation varierar mycket efter område: till exempel har isolerade lejonpopulationer i västra Afrika klassificerats t.o.m. som akut hotade.

De största orsakerna till att antalet lejon minskar så snabbt finns i människornas verksamhet. De största hoten mot lejonerna är att deras livsmiljöer försvinner och splittras, vilket leder till att antalet bytesdjur minskar. För närvarande lever lejonerna bara på 10 procent av det område som de

historiskt funnits i.

Även tjuvjakt, illegal handel med lejonelar samt konflikter mellan människor och vilda djur är ett hot mot arterna. Lejon jagas både som människoföda och som hämnd för att de dödat boskap.

En god nyhet är att lejonpopulationerna återhämtar sig rätt snabbt, om de ges möjlighet till det. Det lönar sig att satsa i synnerhet på övervakning och utveckling av skyddsområden, eftersom lejonerna har störst möjlighet att överleva och fööka sig i dem. Lokalbefolkningens stöd för skyddet är livsviktigt, eftersom skyddet inte kan lyckas utan det. De lokala människorna gynnas av lejonens existens bland annat genom intäkter från naturturism. Lejonet är en av höjdpunkterna i safariresor i Afrika, och turister är beredda att betala för att få se det.

WWF samarbetar med lokalbefolkningen, andra organisationer, stater och myndigheter för att ta fram en plan som styr skyddet av åtta viktiga livsmiljöer för lejon i östra och södra Afrika. För att ta fram planen behövs framför allt mer information om hur antalet lejon och deras bytesdjur varierar mellan områden och stater. Forskningsrön ger skyddsarbetet en gedigen vetenskaplig bakgrund. Skydd behövs för att djuren i framtiden inte bara ska vandra på vita duken, utan också på savannerna i Afrika. ■

WWF:s mål är att fördubbla antalet lejon i naturen fram till år 2050

Ejdrarna accepterade konstgjorda tak för bon

I våras berättade vi om ett projekt som WWF stödjer, där man bygger skyddstak för ejderhonor. Målet är att ta reda på om ejdern godtar ett skydd som människan byggt som häckningsplats. De preliminära resultaten förefaller vara försiktigt lovande.

”Vi kontrollerade taken under sensommaren och hittade fyra bon under dem. Kläckningen var lyckad i alla fyra”, säger **Jouko Högmänder**, ordförande för WWF:s havsörnsgrupp.

Högmänder är oroad över det minskade antalet ejdrar. En orsak till artens kris är att havsörnarna, som jagar ejdrar, har blivit vanligare. I år föddes ett rekordstort antal havsörnlar: de frivilliga i WWF:s havsörnsgrupp räknade till 558 ungar.

Även om alla ruvande honor inte kan skyddas med taken, kan de vara av stor betydelse lokalt.

”Vi kommer att ta ut ytterligare tjugotrettio tak i Åbolands skärgård och invänta fler resultat. Om resultaten fortsättningsvis är lovande, har vi som avsikt att sprida information till bland annat sommarstuggäster och jägare. Av erfarenhet vet jag att många människor som vill agera för ejdern bor och semestrar i skärgården”, säger Högmänder.

Östersjöns

BÄSTA VÄNNER

TEXT OCH BILD PAULA KALLIO

Till en början gällde det att bevaka egna intressen. **Tage** och **Ulla Erikssons** fritt betande boskap på Åland dricker tidvis havsvatten, och därför gällde det att bli kvitt de giftiga blågröna alger.

”Vi har alltid intresserat oss för hur Östersjön mår, eftersom vår gård ligger alldeles vid havet. När vi för varje år som går fått se fler blågröna alger, vill vi göra vårt allt för att minska dem”, säger Tage Eriksson.

Ökningen av alger är ett symptom på övergödning i Östersjön. Det orsakas av bland annat näringsämnen som rinner från åkrar längs åar och bäckar till havet. Paret Eriksson märkte redan under 1990-talet att när de grävde bassänger för lagring av bevattningsvatten längs bäckarna, så gjorde bassängerna vatten samtidigt klarare.

”De djupaste ställena gjorde vattenströmningen långsammare, så att näringsämnena hann sänka sig till bottnen i stället för att fortsätta till Östersjön.”

På samma sätt fungerar också våtmarkerna som paret har anlagt på senare år. Få vatten som rinner på deras marker rinner obehandlat ut i havet.

”Vi ser varje bäck som ett tillfälle att hjälpa Östersjön.”

Tage och Ulla Erikssons gård belönades i år som Finlands Östersjövänligaste gård i WWF:s tävling. I finalen i september belönades även hela Östersjöområdets miljövänligaste jordbrukare.

Nya

FRAMGÅNGAR

Tack för ditt stöd. Dessa aktuella framgångar skulle inte vara möjliga utan våra långsiktiga stödjare och ett långsiktigt naturskyddsarbete.

© ROBERT EPPLE / EPN

Europas största utrivning började i Frankrike

Samtidigt som man i Finland förberedde sig för att frigöra Hiitolanjoki, inleddes utrivningen av den 36 meter höga Vezinsdammen i Sélune-floden i Frankrike. Under de följande två åren kommer även en annan gammal vattenkraftdamm att rivas i floden, och därefter får den 90 kilometer långa Sélune strömma fritt. Den fria floden gynnar till exempel laxen, som återigen kan vandra till sina naturliga lekområden. Vi hoppas att befriandet av Sélune också kommer att uppmuntra andra europeiska länder att riva dammar för att väcka nytt liv floder.

© KARI KOSONEN

Utrivningen av dammen i Hiitolanjoki är en betydande skyddsseger i Finland

Situationen för den akut hotade insjö-laxen kommer att bli avsevärt bättre i ån Hiitolanjoki, som rinner från Finland till Ladoga, när kraftverksdammar rivs i ån och dess forsar återställs i naturligt tillstånd. Dammarna och andra hinder som byggts i vatten är den största orsaken till att våra vandringsfiskar är utrotningshotade, eftersom de hindrar fiskarna från att komma till sina lekområden. Utrivningen av dammarna i Hiitolanjoki är ett unikt projekt i Finland. Donatorerna förtjänar ett stort tack för att arbetet möjliggjorts. Tack vare dem kan vi stödja befriandet av Hiitolanjoki.

Kraftverken som rivs i Hiitolanjoki är så små att de saknar praktisk betydelse för Finlands energiproduktion. Om alla vattenkraftverk under fem megawatt och deras dammar i Finland avlägsnades, skulle tusentals kilometer med livsmiljöer frigöras för utrotningshotade vandringsfiskar.

© MARTIN HARVEY / WWF

Singapore förbjuder handel med elfenben

Regeringen i Singapore har beslutat att förbjuda handel med elfenben. Förbudet träder i kraft om två år. Det handlar om ett viktigt steg i att skydda elefanterna, eftersom myndigheterna i Singapore bara i år har beslagt tagit närmare nio ton elfenben. Singapore fattade beslutet efter att en kampanj som vi stödde avslöjade över 40 olagliga elfenbensaffärer och visade på kryphål som handlarna utnyttjade för att smugla elfenben. Från Asien rapporteras också andra goda nyheter: Kina har redan förbjudit handel med elfenben, och såväl Taiwan som Hongkong har kungjort ett förbud. Tjuvjakt är det största hotet mot de afrikanska elefanterna. På tio år har elefantstammen rasat med över 110 000 individer.

Våtmark i Ingå för att bekämpa övergödning och blågröna alger i Östersjön

© MIINA POIKOLAINEN / WWF

Övergödningen av Östersjön och blåalgsblomningar, som förekommer rikligt längs finländska stränder, kan bekämpas effektivt med hjälp av våtmarker. I augusti anlade vi en våtmark på 1,6 hektar i Västankvarn i Ingå. Våtmarken rengör avrinningsvatten från ett område på 250 hektar. Våtmarken hindrar att näringsämnen och jord kommer ut i Ingå å och vidare i Östersjön. Våtmarkerna har många fördelar: förutom att de håller kvar näringsämnen kan de också bland annat jämna ut översvämningar och erbjuda en livsmiljö åt en mängd olika arter.

”WWF STÖDJARSERVICE, HUR KAN JAG HJÄLPA?”

Vi vill att det ska vara
så enkelt och konfidentiellt
som möjligt för våra stödjare
att kontakta oss.

Om du har kontaktat vår stödjarservice, har du sannolikt fått ett svar på din fråga av **Pilvi Pulma**.

”De flesta fadderkontakterna gäller ändring av fadderuppgifter. Vi läser och svarar på alla e-postmeddelanden så snabbt som möjligt. I brådskande ärenden är stödjartelefonen bäst”, säger Pulma.

”Tbland gläder faddrarna hela vår personal med dikter, naturfoton och -berättelser eller uppmuntrande ord. Även kritik välkomnas, för att vi ska kunna utveckla vår service”, säger hon.

Kom ihåg att ge eller uppdatera din e-postadress, så att du inte går miste om intressanta faddernyheter! Dina personuppgifter är i tryggt förvar hos oss i enlighet med EU:s dataskyddsförordning GDPR. Vi överlåter inte uppgifter i vårt kundregister till tredje parter. Vi använder postens automatiska administrationstjänst för att veckovis få uppdateringar om ändrade postadresser i vårt register.

Vi hoppas att vår nya webbplats kommer att uppfylla dina informationsbehov allt bättre. Fler svar på vanliga frågor hittar du på adressen wwf.fi/tukijapalvelu (sidorna är på finska).

Stödjarservice

Telefon: 040 192 3112, vardagar kl. 9–16

E-post: donator@wwf.fi

Adress: WWF Finland, stödjarservice, Fågelviksgatan 10, 00500 Helsingfors

wwf.fi/tukijapalvelu

Donationskonto: FI41 1572 3000 0111 89, BIC (Swift) NDEAFIHH

Vanliga frågor

Hur sköter jag min fadderavgift enklast?

”Om du är månadsfadder och använder nätbank, sköter du din fadderavgift enklast genom att välja automatiskt godkännande av e faktura i nätbanken.”

Hur kan jag ändra fadderobjekt, fadderavgiftens belopp eller förfallodag?

”Du kan ringa stödjarservicen på nummer 040 192 3112 eller skicka ett e-postmeddelande till adressen donator@wwf.fi. När du i e-postmeddelandet berättar hur du vill ändra dina fadderuppgifter, ska du komma ihåg att ange dina namn- och adressuppgifter tydligt, för att vi säkert ska hitta just dina uppgifter i vårt register. Minimibeloppet på månadsavgiften är 8 euro och årsavgiften 96 euro. Det finns ingen övre gräns.”

Kan jag själv välja vilken post WWF skickar till mig?

”Ring oss, så uppdaterar vi uppgifterna tillsammans i vårt register. Det är möjligt att tillåta eller förbjuda utskick av olika typ. Vissa faddrar vill till exempel inte ha någon papperspost alls, som lotter, våra informativa insamlingsbrev eller den tryckta WWF-tidningen.”